

☒
☐
☐

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi ja rahoitus	Päivämäärä	14.12.2010
Tekijä(t)	Heikki Lajunen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	87
Otsikko	Elinkeinoverotuksen ja IFRS-standardien yhteensovittaminen		
Ohjaaja(t)	KTL Ulla-Maarit Valve ja KTM Matti Niinikoski		

Tiivistelmä

Suomessa on ollut vuoden 2005 alusta teoreettinen mahdollisuus laatia erillistilinpäätös IFRS-standardeja noudattaen, mutta käytännön tasolla elinkeinoverolainsäädäntö on tämän estänyt. Elinkeinoverotus ja IFRS-standardit perustuvat hyvin erilaisille lähtökohdille, eikä järjestelmiä ole saatu sovitettua yhteen. Koska elinkeinoverotus on sidottu kirjanpitoon, vaikuttavat IFRS-standardit välittömästi verotukseen. Tämän johdosta järjestelmien välille on syntynyt konkreettisia ongelmia. Tutkimuksen tavoitteena on tutkia, miten elinkeinoverotuksen ja IFRS-standardien yhteensovittaminen voitaisiin toteuttaa. Konkreettisina ongelmina tutkitaan realisoitumattomia arvomuutoksia, poistojärjestelmää, vapaaehtoisia varauksia ja konserniavustusta.

Tutkimus on metodiltaan käsiteanalyttinen, eikä se sisällä empiiristä aineistoa. Tutkimuksen teoreettisena viitekehysenä toimii Reino Majalan laatima kirjanpitokäytäntöjen vertailevan tutkimisen malli. Esityksessä tarkastellaan, Majalan mallia soveltaen, elinkeinoverotuksen ja IFRS-standardien eroja kulttuuri-, teoria- ja sääteleytasolla. Kulttuuritasolla voidaan havaita, että elinkeinoverotuksen taustalla on säädösoikeudellinen oikeusjärjestelmä, velkarahoitus, sekä verotuksen ja kirjanpidon voimakas suhde. Elinkeinoverotus perustuu lisäksi meno-tulo-teoriaan, ilmentää tuloslaskentaa korostavaa dynaamista taseteoriaa ja arvostaa realisointiperiaatetta. IFRS-standardien taustalla on *common law* -oikeusjärjestelmä, aktiiviset pääomamarkkinat sekä verotuksen ja kirjanpidon heikko sidonnaisuus. IFRS-standardit edustavat angloamerikkalaista laskentakulttuuria, painottavat omaisuuden arvon määrittystä ja tasetta sekä käyttävät laajasti käypää arvoa. Teoriatasolla voidaan havaita, että Suomessa laskentakäytäntöä on pyritty selittämään kokonaisvaltaisella meno-tulo-teorialla, kun taas angloamerikkalainen laskentakäytäntö perustuu yksityiskohtaisille standardeille, jotka eivät pyri selittämään kokonaisuutta. Sääteleytasolla keskeisimmät erot elinkeinoverotuksen ja IFRS-standardien välillä ovat sääteleyteknikassa, säätelyn tavoitteessa sekä säätelyn kohteessa.

Verotusta ja kirjanpitoa tulisi etäännyttää toisistaan. IFRS-tilinpäätöksen laatimista rajoittavat muodolliset sidokset tulisi poistaa. Yhtiön tasolla verottamattomien realisoitumattomien arvonnousujen jakaminen osakkaille tulisi estää yhtiöoikeudellisella säännöksellä ja lisäksi voitaisiin harkita realisoitumattomien arvonnousujen verottamista niitä osakkaille jaettaessa. Konsernin yhteisverotukseen siirtymistä olisi syytä pohtia. Mallissa konserniyhtiöiden tulokset ja tappiot lasketaan yhteen ja verotuksen kohteena on konsernin kokonaistulos.

Asiasanat	elinkeinoverotus, IFRS-standardit, meno-tulo-teoria, kirjanpitosidonnaisuus, realisoitumattomat arvomuutokset, poistot, vapaaehtoiset varaukset, konserniavustus
Muita tietoja	